

Roman GREBÁČ | redaktor

Miesto Pepravice. Priestranné lúky asi kilometer pred Muráňom. Časť z nich sa 7. a 8. augusta zmenila na parkoviská. Áut museli pojať neúrekom. Aby previezli približne štyri tisícky návštevníkov.

Ďalšie trávne porasty bližšie k centru diania zaberajú početné stánky so sedlami, klobúkmi, remeňmi, ohlávkami, suvenírmi, tričkami, sladkosťami, rezbárskymi výrobkami... Pri nich bufety, výčapy, pečené klobásky, „bramboráky“, varená kukurica, cukrová vata, zmrzlina – všetko, na čo máte alebo dostanete chuť. Prenikavé vône vás bezpečne dovedú k hľadanému cieľu. Razantné tóny z ampliónov na pódiu, na ktorom sa strieda reprodukováaná hudba so živými koncertmi známych skupín. O poznanie slabšie im asistuje muzika z detských zábavných parkov. Keď moderátor a hlavný rozhodca, ktorým je Radó Šári, vezme do rúk taktovku – „šou“ sa začína. Sme v kotli, v ktorom sa varí 17. ročník Muránskeho rodea.

Konečne pod slnečnou oblohou

So železnou pravidelnosťou sa tu, na okraji Muráňa, či prší alebo nie, schádzajú začiatkom augusta tisícky priaznivcov jazdenia, koní, „kovbojského“ životného štýlu, prírody, country hudby či

folku. Muránske rodeo sa stalo najväčším podujatím tohto druhu a v podstate už aj najstarším na Slovensku. Od vlaňajška tu súperia tí najlepší westerní a rodeo jazdci. Majstri a vicemajstri Slovenska s prizvanou zahraničnou konkurenciou. Najmä z Čiech, ktorým v tomto roku slabšie asistoval reprezentant Rakúska. Ten, kto vybral Pepravice za dejisko western-rodeových súťaží, vyberal s prehľadom. Priestranný svah pod lesom pôsobí ako hľadisková časť obrovského prírodného amfiteátra. Bez sedadiel. Stačí mať deku, karimatku, slnečník, pár plechoviek toho svojho nápoja.

Fantastické výkony koní, jazdcov, sympatické gestá kovbojov pri vzdávaní úcty, ďakovaní za prejavy priazne divákovi, pri signalizovaní, že úlohu nezvládli v limite.

Zafahnete a divadlo sa vám rozohrá priamo pred očami. V pozadí môžete občas kontrolovať život okolo stánkov, kolotočov a bufetov, celkom vzadu panorámu Muránskej planiny s tupo zahrotenou Cigánkou. Väčšinou sa však sústreďujete na kolbište. Oplotený priestor približne šesťdesiat krát tridsať metrov vysypaný pilinami a pieskom. V bočnom boxe je stádo asi dvadsiatich teliat (mladých býčkov). Čaká ich náročná „šichta“. Čosi šípia. Sú nepokojné. Nepokoj nie je na tvárach hlavných hviezd veľkej „ridingovej šou“. Jazdcov. Nie sú nováčikmi, aj keď sú to viac-menej mladí ľudia.

Muránske

rodeo

A ide sa – na kone!

Maroš Hvizd – ranč Marlens pricestoval z Prešova aj s deväťročným Zafirom, plnokrvným arabom. Jazdí od svojich deviatich rokov. Prvý vicemajster Slovenska 2009 v rýchlostných disciplínach (*barrel race* - cval okolo troch sudov a *pole bending* – slalom pomedzi bránky) a majster Slovenska v *team penningu* (trojčlenné družstvo oddeľuje od stáda v stanovenom čase určené telatá). Diváci nemôžu vedieť, že jedno z jeho kolien nepracuje v sedle tak citlivo, ako má. Je zovreté v ortéze. Darmo, tento šport je aj o bolesti. Možno preto

Petr Krhut prišiel z Českej republiky

v Muráni Maroš v „rýchlostkách“ skôr paberkuje. Musí sa uspokojiť s tretím miestom v *pole bendingu* a štvrtým v *barrel race*. Tu dominovali ženy: fantastická Janka Pavlíková, ktorá akoby svojej Whiskey pri bareloch zaťahovala zadnú brzdu. Otáčala doslova na ploche ako jednoeurovka – bola nedostihnuteľne najrýchlejšia. Podobné niečo predviedla v *pole bendingu* Zuzka Staššiková. Diváci nešetřili aplauzom. Toho sa však ušlo aj Marošovi a jeho tímu, ktorý bol jednotkou v oddeľovaní určených teliat od stáda. V podobnej disciplíne, ale v individuálnom prevedení sa z víťazstva radoval Peter Dula z Kamenného ranča Slovenská

Lupča. „Zatváral“ majstrovsky oddelené tela ako jediný v oboch kolách. Jeho Peppies Lucky Jack sa stal najúspešnejším koňom súťaží Muránskeho rodea. No a ešte jedno meno vyvolávalo v Peproviaciach vášnivý potlesk pri vyhlasovaní víťazov – Zdeno Giertli z Brezna. Ranč Western Riders. Bol najúspešnejší v odchyťovaní mladého dobytká lasom – *ropingu*. Nuž, štvorhodinové divadlo na prírodnej scéne dalo divákovi mnoho atraktívnych zážitkov. Fantastické výkony koní, jazdcov, sympatické gestá kovbojov pri vzdávaní úcty, ďakovaní za prejavy priazne divákovi, pri signalizovaní, že úlohu nezvládli v limite.

Fantastická Jana Pavlíková v akcii

Je to polovica z nás

Gavaliersky šport. Práca s koňmi, nech už ide o šport či akékoľvek odvetvie ľudskej činnosti, je výnimočná. Naša špičková „ridingová“ jazdkyňa Lívia Legenová z Košíc – Ranč Biela Voda Slovenský raj (úspešná aj na Muránskom rodeu v niekoľkých disciplínach) to charakterizuje takto: „Nie je to ľahká práca; s tvorom, ktorý je na úrovni malého dieťaťa, čo nerozumie vašej reči. Vy sa musíte naučiť jeho jazyk, aby ste s ním vyšli a vedeli spoločne plniť isté úlohy. Jazdiť na koni sa dá naučiť za rok, ale vzťah s ním sa buduje dlhé roky.“ Maroš Hvizd z Prešova Ranč Marlens k tomu pripája: „Súťažne jazdíme v roku len tri mesiace. Ostatnú časť strávime tréningom, prácou s koňom, ktorá nie je ľahká. Nie je to bicykel, čo po jazde opriete o plot, ani motocykel, ktorý po jazde v teréne vystriekate „wapkou“ a necháte vyschnúť. Je to živý tvor. Polovica z nás.“

Na riadnom rodeu nemôžu chýbať pištoľníci

Nuž nečudujme sa, že ľudia s takýmto vzťahom ku koňom vedia predviesť na nich aj špičkové výkony. Vydarený priebeh rodea potešil aj hlavného organizátora súťažnej časti Vladimíra Pandulu z JK Ranč na Prednej Hore a jeho manželku Martinu. Človeku sa až nechce veriť, že dokázali (bravúrne) s malou armádou pomocníkov – nadšencov pripraviť takú náročnú akciu. Ale sú to ľudia, ktorí práci s koňmi upísali život. Vedia, že tieto ušľachtilé zvieratá patria do krajiny; do lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, ktoré dostáva čoraz intenzívnejšie signály na aktívnejšiu mimotrhovú produkciu. Nielen v podobe takých chovov, ako je ten na Veľkej lúke priamo v srdci Muránskej planiny. Všade, kde sú na to vhodné podmienky. Hoci aj pri Lehote nad Rimavicou na Farme Zapač, kde už počas tohto víkendy aj pod gesciou Farmára bude prehliadka arabských pľnokrvníkov o Zlatý kantár. **f**